

lægene, der vil derfor ikke gribes ind — i nogen synderlig Grad i alt Fald — i vore Landbrugsforhold. Jeg tror derfor, at man kan tage denne Sag med stor Ro, baade med Hensyn til det økonomiske og med Hensyn til den Arbejdsstyrke, der lægges Beslag paa. Jeg tror dernæst, at man, efter hvad der er kommet frem fra flere Sider, heller ikke behøver nogen Klassificering af disse Baner, idet jeg gaar ud fra, at de paa den allernaturligste Maade klassificere sig selv, idet de komme til Udførelse i samme Orden som den, hvori de have deres Sager færdige, det vil sige: Tilskud, Overslag og Enighed om Retningslinien. Det er den naturlige Maade at klassificere dem paa, hvorimod enhver anden Maade vilde blive mere eller mindre vilkaarlig. Det vilde meget let kunne hændes, at man saa sætter en Bane op i første Klasse, der maaste slet ikke kan saa sine Sager færdige, hvorimod en i anden eller tredje Klasse vil vise sig at have sine Ting i Orden uden at kunne komme til Udførelse, fordi den er sat i anden Klasse.

Over for de enkelte Baner agter jeg slet ikke at udtale mig, hverken for eller imod; jeg finder nemlig ikke, at Tidspunktet egner sig dertil. Jeg mener ikke saa meget Tidspunktet i Dag som Tidspunktet i Forhandlingen, 1ste Behandling i det hele taget, idet jeg formener, at først naar man ved en Drøftelse i et Udvalg faar at se, hvad der er det egentlige Grundlag for de enkelte Baner, kan man med virkelig Sagkundskab udtale sig om de enkelte Baners større eller mindre Berettigelse. — Derimod kan jeg ikke undlade at indsthyde en lille Bemærkning, som maaste vil bervirke nogen Forundring. Til Trods for det store Tal af Baner, som man anker saa meget over, skal jeg ikke nægte, at jeg savner endnu i Lovforslaget en Bane, som efter min Mening vilde have en langt mere berettiget Plads i dette Lovforslag end der, hvor den nu findes. Det er en Bane af en saa udpræget privat Karakter, at den egner sig til at komme med her. Ja, den er af langt mere privat Karakter end mange andre, jeg kunde nævne. Særlig skal jeg i denne Henseende nævne en Banelinie, nemlig Aalborg-Tistedbanen. Som bekendt, har Statens Længdebener nu tre Tværbaner; de ligge alle sammen Syd for Vimsjorden. Det var vel ikke saa urimeligt, om man ogsaa Nord for Vimsjorden forbandt Statslængdebenerne. Jeg tror, at der er mange flere Momenter, der tale stærkt for denne Bane end for Banen Ringe-Nyborg. Jeg vilde derfor have ønsket, at denne sidste var ombyttet med en Tisted-Aalborgbane.

Det kan ikke nægtes, at den har lige saa gode Grunde for sig som andre Tværbaner, maaste ogsaa bedre end den midterste, Standerborg-Stjernbanen. Den har tillige den Grund for sig, som ingen af de andre Baner har, at en Del af Statens Længdebener ere overstaarne ved Oddesund, jaaledes at dette Banestykke under vanskelige Forhold kommer til at ligge ganske isoleret og afstaaet, hvorimod det med en Tværbane vilde staa i en naturlig Forbindelse med den øvrige Statsbane. Det er imidlertid kun en Bemærkning, der delvis ligger uden for Lovforslaget.

Med Hensyn til den vigtige § 3 kan jeg i alt væsentligt slutte mig til det ærede 3dje Medlem for 3dje Kreds (Kump). Jeg tror lige som han, at det er en meget god og passende Maade, man her har fundet for Statstilskuddet. Jeg tror heller ikke, at det er større, end at Statskassen godt kan være tjent med det. Jeg tror endogsaa, at man i Virkeligheden maatte have været glad, om man altid havde brugt denne Form for Tilskuddet. Jeg behøver slet ikke at sammenligne Formen her med den Form, hvori man har givet Tilskud til nogle af vore Baner, den lolland-falsterste, den østjællandske Bane og Græstedbanen, hvor man har givet Rentegaranti, thi det er jo saa aldeles urimeligt, at man der har ladet Folk bygge Baner omtrent fuldstændig paa Statens Bekostning, og saa ladet disse for Statens Bekostning byggede Baner behandle og drive af private. Nej, jeg vil blot sammenligne den foreslaaede Form for Tilskuddet med den mere fornuftige, som tidligere er bleven anvendt, hvorefter man gav 80,000 Kr. pr. Mil plus Halvdelen af Ekspropriationsudgifterne; det varierede pr. Mil fra 100,000 Kr. til 110,000 Kr. og blev maaste nærmest det sidstnævnte Beløb. Her giver man Halvdelen af Anlægskapitalet, og det forekommer mig, at selv om denne Halvdel selvfølgelig i visse Tilfælde bliver noget mere end det tidligere Bidrag, er der en ganske anden Udsigt til at saa Udbytte deraf end under de tidligere Forhold, hvor der foran Tilskuddet opførtes Prioritetslaan, Preferenceaktier o. s. v., hvorved i Virkeligheden Udsigten til at opnaa et Udbytte af Statstilskuddet aldeles forsvandt. I saa Henseende kan jeg derfor ganske slutte mig til § 3, men jeg kan ikke nægte, at hvor tilfredsstillende jeg end finder Tanken deri, vilde jeg finde det i flere Henseender overmaade heldigt og formaals-tjenligt, om man kunde mere bestemt præcisere den ubestemte og ubestemmelige Halvdel, om man kunde sikre den til et vist